

Załącznik do Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027

EWALUACJA EX ANTE

projektu Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027

Dołhobyczów, 2022 r.

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER DOKUMENTU	4
3. EWALUACJA EX ANTE W STRATEGII – METOLODOLOGIA BADANIA.....	5
4. EWALUACJA WEDŁUG MODUŁÓW – RAPORT	7
5. PODSUMOWANIE.....	12
SPIS SCHEMATÓW	14
SPIS TABEL	14

1. WSTĘP

Ewaluacja pozwala dokonać oceny założeń i efektów wdrażania Strategii przez co dostarcza Gminie rzetelnych i przydatnych informacji wykorzystywanych w procesie decyzyjnym związanym z planowaniem strategicznym. Niniejsze opracowanie zawiera raport z przeprowadzonej ewaluacji ex ante projektu Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027. Strategia rozwoju jest jednym z najważniejszych dokumentów programowych każdej jednostki samorządu terytorialnego. Określa cele, jakie stawia sobie do zrealizowania samorząd lokalny w określonym czasie oraz działania, za pomocą których poszczególne cele będą realizowane. Ewaluacja ex ante jest próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy działania planowane w ramach strategii przyniosą zakładane efekty przy użyciu dedykowanych im instrumentów i zasobów. Jej rolą jest dostarczenie oceny trafności tych założeń, ich spójności i planowanego sposobu realizacji strategii. Ocena ta ma posłużyć poprawie jakości planowanej do uruchomienia interwencji.

Wewnętrzną ewaluację ex ante projektu Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027 przeprowadzono w oparciu o cztery kryteria:

- **Trafność:** adekwatność postawionych celów i wybranych do realizacji zadań do zidentyfikowanych problemów, potrzeb i posiadanych zasobów. W Strategii umieszczono wnioski z analizy danych zastanych (diagnoza) oraz badań ankietowych, uporządkowane wg obszarów tematycznych. W opisie domen strategicznego rozwoju przywołano najważniejsze wnioski (SWOT) oraz kwestie kluczowe, na których oparto cele strategiczne. Na podstawie tej analizy potwierdzono, że istnieją związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy zidentyfikowanymi celami, a zdiagnozowanymi problemami i potrzebami wykazanymi w diagnozie.
- **Skuteczność:** możliwość osiągnięcia wyznaczonych celów poprzez zdefiniowane priorytety i działania. W projekcie Strategii wskaźniki odniesiono do oczekiwanych rezultatów planowanych działań. Są to wskaźniki produktów i rezultatów. Stwierdza się, że wskaźniki posiadają merytoryczne uzasadnienie i są realne do osiągnięcia.

- **Efektywność:** ocena uzasadnienia zdefiniowanych celów pod kątem przewidywanych nakładów finansowych.
- **Spójność wewnętrzna i zewnętrzna dokumentu Strategii:** nie zachodzą działania wzajemnie wykluczające się. Zostało to przedstawione m.in. na sporządzonym modelu przestrzenno-funkcjonalnym. Proponowane cele i działania, zawarte w projekcie Strategii są komplementarne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

2. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER DOKUMENTU

Przyjmuje się, że gdy dokumenty tworzone są w sposób partycypacyjny – z udziałem przedstawicieli lokalnych interesariuszy – nie jest konieczne przeprowadzanie ewaluacji jako osobnego działania.

Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027 obejmowało szereg działań partycypacyjnych:

- **badanie opinii mieszkańców w formie ankiety** uzupełniające etap diagnozy, bieżącej sytuacji Gminy (wnioski uwzględniono w projekcie Strategii). Ankiety wypełniły 43 osoby. Zasadniczym punktem wyjścia i odniesienia do dalszej pracy było poznanie spojrzenia mieszkańców na obecną sytuację Gminy oraz charakter i tempo zachodzących zmian.
- **konsultacje projektu strategii** rozpoczęły się w dniu 10 maja 2022 r. Dokument został przekazany do konsultacji społecznych wraz ze spełnieniem ustawowego wymogu upowszechnienia informacji o realizowanym zadaniu. Informacje o planowanych konsultacjach społecznych przekazane zostały poprzez publikację ogłoszenia:
 - na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy Dołhobyczów,
 - na tablicach informacyjnych w sołectwach na terenie Gminy Dołhobyczów,
 - na stronie internetowej Urzędu Gminy Dołhobyczów www.dolhobyczow.pl,
 - w Biuletynie Informacji Publicznej www.ugdolhobyczow.bip.lubelskie.pl.

Podmioty uczestniczące w procesie konsultacji miały możliwość w terminie 35 dni od dnia rozpoczęcia konsultacji wyrazić opinię lub złożyć uwagi do projektu Strategii. Konsultacje zakończyły się w dniu 13 czerwca 2022 r.

- **spotkanie konsultacyjne (stacjonarne)**, na które zapraszano wszystkich zainteresowanych mieszkańców Gminy oraz partnerów społecznych i gospodarczych. W spotkaniu uczestniczyło 21 osób. Zarówno uczestnicy spotkania jak również ci, którzy zapoznali się z dokumentem online mogli wyrazić opinię i zgłaszać uwagi do treści projektu dokumentu strategicznego. Uczestnicy mieli możliwość wskazania konkretnych propozycji zmian w treści projektu Strategii, uzupełnień i doprecyzowania zapisów. Uwagi/propozycje w ramach konsultacji społecznych były przyjmowane wyłącznie na załączonym formularzu. Formularz zgłaszania uwag udostępniony był na stronie internetowej Gminy Dołhobyczów, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Urzędzie Gminy Dołhobyczów.

3. EWALUACJA EX ANTE W STRATEGII – METODOLOGIA BADANIA

Ewaluacja ex ante ma za zadanie wskazać, czy cele i kierunki działań dają możliwość osiągnięcia oczekiwanych rezultatów. Ocenia trafność założeń, spójność i sposób wdrażania opracowania. Ocena służy weryfikacji i poprawie jakości Strategii.

Zgodnie z opracowaniem pn. Strategia rozwoju gminy „Poradnik praktyczny”¹ ewaluacja ex ante, zwana również uprzednią, ma za zadanie:

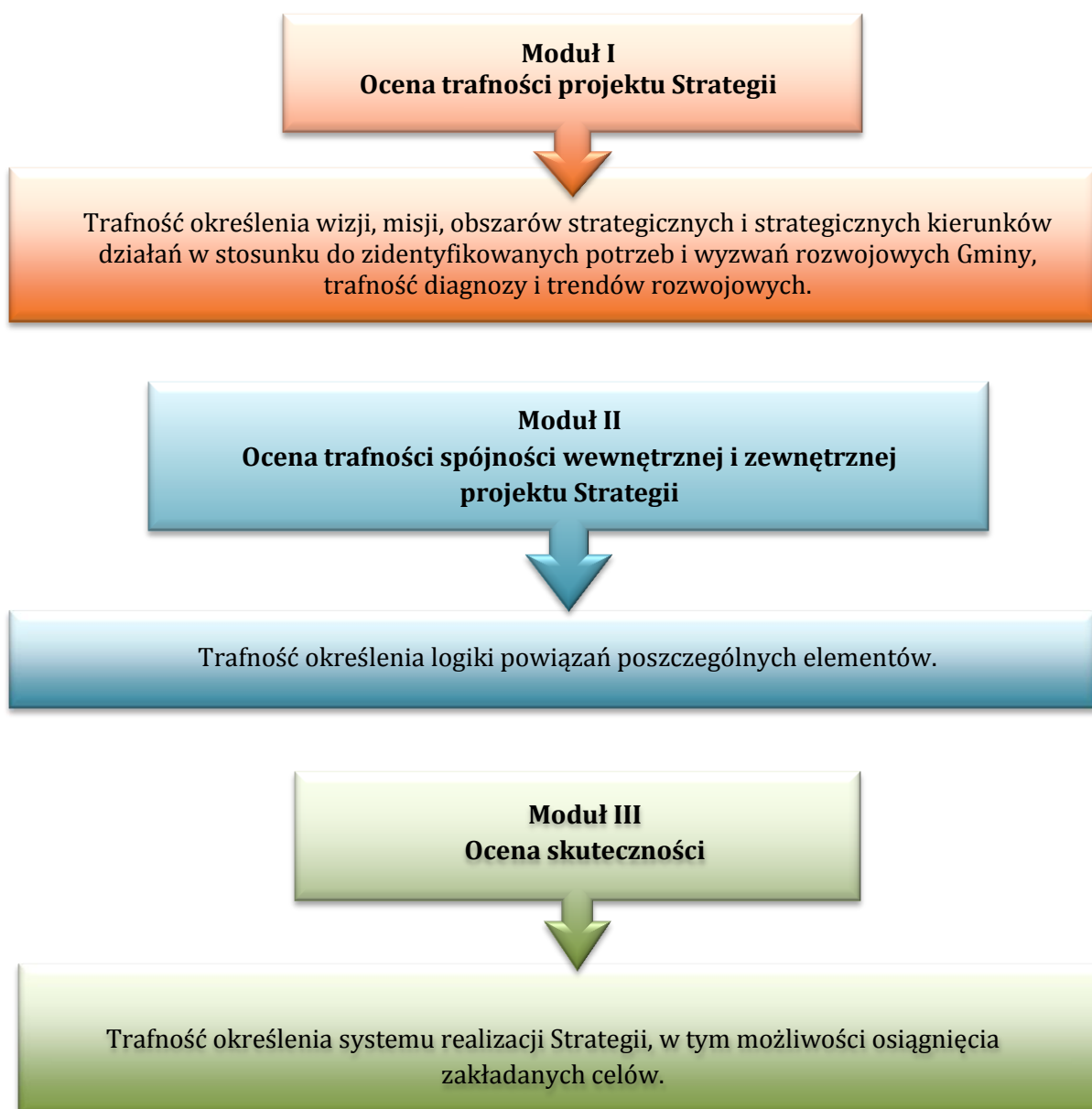
- weryfikować kompletność, poprawność, adekwatność, trafność i ewentualnie aktualność wniosków wynikających z diagnozy i tłumaczy przyczyny potencjalnych zmian, które zaszły w danych obszarach. Jeśli zmiany te istotnie mogą wpłynąć na realizację lub przewidywane pożądane efekty interwencji, wymagane jest dokonanie modyfikacji planu operacyjnego lub założeń Strategii,
- ocenić, czy cele są dobrze wyznaczone i możliwe do osiągnięcia wskutek realizacji zaplanowanych działań oraz czy te działania są możliwe do zrealizowania przy wykorzystaniu dostępnych zasobów. Innymi słowy, na tym etapie zostają ocenione powiązania między diagnozą (obserwacje dotyczące deficytów lub potencjałów) a działaniami, w tym alokowanymi zasobami i celami. Tej części ewaluacji ex ante powinno towarzyszyć oszacowanie przewidywanego wpływu realizacji celów na sferę rozwoju lokalnego, której one dotyczą,

¹ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/strategia-rozwoju-gminy>

- zweryfikować założenia Strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu.

Głównym celem ewaluacji było dokonanie kompleksowej oceny ex ante projektu Strategii oraz sformułowanie wniosków i możliwych do wykorzystania rekomendacji dotyczących pożądaných zmian projektu dokumentu, które przyczynią się do podniesienia jego jakości. Przedmiot badania został podzielony na trzy moduły.

Schemat 1. Ewaluacja ex ante - podział na trzy moduły

4. EWALUACJA WEDŁUG MODUŁÓW – RAPORT

Mając na uwadze obowiązujący w kraju stan epidemii i konieczność zapewnienia daleko idących środków ostrożności we wszelkich kontaktach, ewaluacja ex ante na potrzeby raportu przeprowadzona została w formule hybrydowej przez przedstawicieli władz oraz kluczowych jednostek Gminy.

Moduł I Ocena trafności projektu Strategii

Tabela 1. Czy projekt Strategii odpowiada na potrzeby i problemy rozwojowe Gminy?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: Urząd Gminy Dołhobyczów

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Tabela 2. Czy trafnie zostały zidentyfikowane mocne i słabe strony oraz wyzwania rozwojowe?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych	brak uwag

w Dołhobyczowie	
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: Urząd Gminy Dołhobyczów

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Moduł II

Ocena trafności spójności wewnętrznej i zewnętrznej projektu Strategii

Tabela 3. Czy wizja, misja i plan strategiczny odpowiada na wyzwania rozwojowe i zawiera wszystkie potrzebne zagadnienia?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: Urząd Gminy Dołhobyczów

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Tabela 4. Czy istnieje potrzeba dookreślenia lub uzupełnienia kierunków rozwoju?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: Urząd Gminy Dołhobyczów

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Tabela 5. Czy prawidłowo zostały określone priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: Urząd Gminy Dołhobyczów

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Tabela 6. Czy prawidłowo zostały określone i opisane kierunki interwencji i rekomendacje w strukturze funkcjonalno-przestrzennej?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: Urząd Gminy Dołhobyczów

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Tabela 7. Czy projekt Strategii jest spójny z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: Urząd Gminy Dołhobyczów

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Moduł III Ocena skuteczności

Tabela 8. Czy prawidłowo określone zostały wskaźniki monitoringu Strategii?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: *Urząd Gminy Dołhobyczów*

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

Tabela 9. Czy prawidłowo określono realność osiągnięcia celów Strategii?

Jednostka	Uzasadnienie
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Centrum Kulturalno-Konferencyjne w Dołhobyczowie	brak uwag
Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	brak uwag
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa im. im. Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Dołhobyczowie	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Hulczu	brak uwag
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przewodowie	brak uwag

Źródło: *Urząd Gminy Dołhobyczów*

Odniesienie do uzasadnienia/uwag: brak potrzeby

Wprowadzone poprawki do projektu Strategii: brak potrzeby.

5. PODSUMOWANIE

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027 oraz przeprowadzony proces strategiczny spełniają wszystkie podstawowe kryteria ewaluacyjne. Dokument opracowano przy współudziale przedstawicieli lokalnych władz, liderów społecznych, pracowników instytucji, działaczy z organizacji pozarządowych oraz pozostałych mieszkańców wyrażających swoje opinie w ankiecie oraz konsultacjach społecznych. Dlatego z pełnym przekonaniem należy stwierdzić, że dokument stanowi odpowiedź na oczekiwania i potrzeby miejscowej społeczności.

Wnioski z ewaluacji:

- 1) Projekt Strategii odpowiada na potrzeby i problemy rozwojowe Gminy, zapewnia możliwość oddziaływań na procesy społeczno-gospodarcze, odnosi się do problemów wszystkich grup interesariuszy i wytycza kierunki rozwoju na najbliższe lata.
- 2) Wizja, misja i plan strategiczny projektu dokumentu odpowiadają zamierzeniom oraz oczekiwaniom społecznym i gospodarczym, ponieważ struktura planu strategicznego została opracowana na podstawie ankiet i wniosków mieszkańców oraz doświadczeń i wiedzy.
- 3) Mając na uwadze szczegółową weryfikację zapisów analizy SWOT należy uznać, że została ona sporządzona poprawnie.
- 4) Kierunki rozwoju Gminy Dołhobyczów na kolejne lata zostały prawidłowo określone i wynikają z logiki wniosków z diagnozy, analizy SWOT.
- 5) Przedsięwzięcia zostały określone zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców i możliwościami rozwojowymi Gminy.
- 6) Spójność projektu Strategii z dokumentami wyższego rzędu.
- 7) Wskaźniki określone w Strategii pomogą maksymalnie monitorować efektywność realizacji jej założeń. Umożliwiają one miarodajny pomiar efektów zamierzonych

działań oraz umożliwiają prowadzenie cyklicznej obserwacji postępu w kontekście osiągnięcia celów.

Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027 przebiegało zgodnie z uchwałą Nr XX/186/2021 Rady Gminy Dołhobyczów z dnia 24 sierpnia 2021 roku w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Dołhobyczów na lata 2021-2027 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. Proces strategiczny został w dużej mierze oparty o formy partycypacyjne, dopełniające wnioski diagnostyczne, co przysłużyło się zapewnieniu najwyższego możliwego poziomu adekwatności i trafności zadań w kontekście istniejących potrzeb i oczekiwań. Strategia uwzględnia wszystkie elementy wynikające z ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Strategia uwzględnia również opis OSI wojewódzkich oraz gminnych oraz model struktury funkcjonalno-przestrzennej. Wobec powyższego strategię uważa się za sporządzoną zgodnie ze sztuką opracowywania dokumentów strategicznych oraz jako właściwie odpowiadającą na zasadnicze potrzeby rozwojowe Gminy Dołhobyczów do roku 2027.

SPIS SCHEMATÓW

Schemat 1. Ewaluacja ex ante - podział na trzy moduły	6
---	---

SPIS TABEL

Tabela 1. Czy projekt Strategii odpowiada na potrzeby i problemy rozwojowe Gminy? ..	7
Tabela 2. Czy trafnie zostały zidentyfikowane mocne i słabe strony oraz wyzwania rozwojowe?	7
Tabela 3. Czy wizja, misja i plan strategiczny odpowiada na wyzwania rozwojowe i zawiera wszystkie potrzebne zagadnienia?	8
Tabela 4. Czy istnieje potrzeba dookreślenia lub uzupełnienia kierunków rozwoju?	9
Tabela 5. Czy prawidłowo zostały określone priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne?	9
Tabela 6. Czy prawidłowo zostały określone i opisane kierunki interwencji i rekomendacje w strukturze funkcjonalno-przestrzennej?	10
Tabela 7. Czy projekt Strategii jest spójny z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu?	10
Tabela 8. Czy prawidłowo określone zostały wskaźniki monitoringu Strategii?	11
Tabela 9. Czy prawidłowo określono realność osiągnięcia celów Strategii?	11